

[Boligministeren.]

jordbrugsejendomme, som jo har været uændrede siden realkreditreformens gennemførelse i 1970, at det er utilfredsstillende, at reglerne for andre kategorier af ejendomme er blevet ændret.

For det andet finder jeg, at henvisningen til tørkekatastrofen i sommer kommer noget sent. Folketinget har som bekendt i de seneste måneder gennemført forskellige ordninger, der netop skal imødegå de økonomiske problemer; tørken ellers ville have medført, specielt for yngre landmænd.

Inden jeg går videre med argumentationen for, hvorfor jeg ikke kan støtte forslaget – og jeg kan her oplyse, at mine synspunkter deles helt og fuldt af landbrugsministeren – skal jeg ganske kort redegøre for reglerne for belåningen af landbrugsejendomme, som de er i dag.

Efter realkreditloven kan der i almindelig realkredit ydes lån til landbrugserhvervene inden for 50 pct. af værdien. Det gælder, hvad enten der er tale om nyopførelse, om- og tilbygninger eller almindelig tillægsbelåning. Den maksimale løbetid for disse lån er 30 år. Der gælder altså på dette punkt en favorabel særordning for landbruget, idet lånegrænsen for almindelig realkredit i alle andre sektorer kun er 40 pct.; også med hensyn til løbetiden er ordningen særdeles favorabel, idet f. eks. rene tillægslån kan ydes med 30 års løbetid inden for landbruget mod kun 10 år i de andre sektorer.

Kreditforeningerne kan endvidere yde grundforbedringslån til finansiering af afvanding, etablering af vandingsanlæg m. v., og der er det helt specielle ved disse lån, at de kan tinglyses på ejendomme forud for alle andre lån. Lånene, der dækker de fulde grundforbedringsomkostninger, herunder også kurstab og indskud, er afdragsfrie i 2 år, og derefter afdrages de som udgangspunkt med 1/20 hvert halve år.

Særlig realkredit til landbrugssektoren ydes af Dansk Landbrugs Realkreditfond, som er en selvejende institution, der blev oprettet i 1960 bl. a. i samarbejde med De Samvirkende Danske Landboforeninger og De Samvirkende Danske Husmandsforeninger. Dansk Landbrugs Realkreditfonds hovedopgave er at medvirke til, at produktionsapparatet inden for jordbrugserhvervene bedst muligt svarer til udviklingens krav ved at sikre, at kvalificerede landmænd og gartnere kan opnå en vidtgående og smidig finansieringsbistand ved erhvervelse

af selvstændig bedrift samt ved investeringer i produktionsapparat. Lånegrænsen for fondens lån er 70 pct. af fondens vurdering, og der kan inden for denne lånegrænse ydes 100 pct. belåning af om- og tilbygninger og andre forbedringer. Lånenes løbetid varierer fra 5 til 30 år, afhængigt af formålet med låntagningen.

Fondens lån ydes på grundlag af en særlig driftsøkonomisk vurdering, der udover pantets reale sikkerhed inddrager lånsøgerens faglige kvalifikationer og kreditværdighed samt betimeligheden af de foranstaltninger, hvortil der søges lån.

Ved realkreditreformen i 1970 blev der fra alle sider i folketinget lagt meget stor vægt på, at de lidt mere risikobetonede produktionsfremmende investeringer fortsat blev varetaget af DLR, som siden sin oprettelse har opnået en ganske særlig ekspertise og erfaring, hvad angår disse særlige formålsbestemte lån.

Fremskridtspartiets forslag om at forhøje lånegrænsen for de almindelige kreditforeninger fra de nuværende 50 pct. til 60 pct. vil i meget betydelig grad forringe DLRs stilling på låne markedet, en forringelse, som ingen i landbrugserhvervene kan være interesseret i. Reglerne om, at almindelig realkredit ydes af de almindelige realkreditinstitutter, og at særlig realkredit ydes af de specialinstitutter, hvis långivning er baseret på andet og mere end realværdien i traditionel forstand, svarer i øvrigt ganske nøje til, hvad der er gældende for industri- og håndværksejendomme, hvor særlig realkredit alene kan ydes af specialinstituttet Industriens Hypotekfond.

Når man holder sig dette for øje, forekommer fremskridtspartiets forslag om ændring af realkreditloven temmelig uforståeligt. Hvad er det egentlig, man vil? Man vil forhøje de almindelige realkreditinstitutters adgang til at yde lån fra 50 til 60 pct. For lån til nyinvesteringer vil en sådan ændring kun have betydning for fordelingen mellem realkreditlånet og lånet i DLR og ikke for den samlede belåning. Lovforslaget vil i praksis indsnævre DLRs operationsområde, således at fonden kun skal kunne låne ud i området 60–70 pct. af handelsværdien, et interval på kun 10 pct. og endda det yderste. Der vil herved kun blive de små og mest risikobetonede lån tilbage til DLR, som i realiteten reduceres til en slags kautionsforsikringsinstitut.

For rene tillægslån i eksisterende landbrugsejendomme vil ændringen heller ikke have